

Sygn. akt I ACa 548/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Biedroń
Sędziowie:	SSA Grażyna Matuszek SSA Małgorzata Lamparska (spr.)
Protokolant:	Małgorzata Kurek

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **H. D.**

przeciwko **Spółdzielni Mieszkaniowej w G.**

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 7 lutego 2013 r. sygn. akt I C 399/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej 135 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka H. D. wniosła o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w G. nr (...) z dnia 26.05.2012r., oddalającej odwołanie od uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej i uchylenie poprzedzającej ją uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej z dnia 29.03.2011 r., dotyczącej wykreślenia jej z grona członków Spółdzielni.

W uzasadnieniu wskazała, że zaskarżona uchwała została wydana niezgodnie z przepisami o wykreślaniu z członków Spółdzielni, gdyż w dacie podjęcia uchwały nie zalegała w zapłacie czynszu za okres 6 miesięcy. Powódka wskazała, iż strona pozwana nie uwzględniała dokonywanych przez nią spłat zaległości.

W odpowiedzi na pozew pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa w G. wniosła o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Opolu oddalił powództwo (pkt I) i odstąpił od obciążania powódki kosztami postępowania (pkt II).

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujący stan faktyczny:

H. D. zam. przy ul. (...) w G. od 1983 r. była członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej w G. i posiada lokatorskie spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego.

Powódka od 2000 r. regularnie dopuszczała się zaległości w regulowaniu świadczeń czynszowych względem pozwanej Spółdzielni, posiadała również zadłużenie z tytułu kredytu inwestycyjnego. Powódka wzywana przez Spółdzielnię do regulowania zaległości czynszowych wielokrotnie zwracała się do pozwanej Spółdzielni o możliwość rozłożenia zaległości na raty jednocześnie zobowiązując się do uregulowania zaległości. Zarząd pozwanej Spółdzielni w każdym przypadku zgadzał się na rozłożenie płatności na raty na preferencyjnych dla powódki warunkach, zobowiązując jednocześnie powódkę do regulowania bieżących należności czynszowych, pod rygorem skierowania sprawy do postępowania sądowego oraz wykreślenia powódki z członków spółdzielni. Pomimo każdorazowego pozytywnego stanowiska pozwanej, powódka nie regulowała zaległości terminowo, nie regulowała również regularnie bieżących należności czynszowych. Zarząd pozwanej Spółdzielni wielokrotnie występował do Rady Nadzorczej z wnioskiem wykreślenia powódki z listy członków spółdzielni. Rada Nadzorcza za każdym razem po wysłuchaniu powódki odstępowała od podjęcia uchwały o wykreśleniu powódki.

W dniu 27.07.2010r. powódka dokonała wpłaty kwoty 480zł a w dnia 26.10.2010 r. kwoty 375 zł tytułem opłaty czynszowej. W dniu 27.12.2010 r. wpłaciła kwotę 5.059,21 zł w tytule wpłaty powódka wpisała „zadłużenie za czynsz”.

Kwota

ta została zaksięgowana, zgodnie z wolą na spłatę zaległości. Pozwana Spółdzielnia dokonała zaliczenia tej kwoty w pierwszej kolejności na koszty, odsetki

i na należność główną wynikająca z uzyskanego wcześniej tytułu wykonawczego.

Kolejnej wpłaty w dniu 18.04.2011 r. powódka dokonała na kwotę 8.306,88 zł, kwota ta została zaliczona na poczet zadłużenia, w tym zadłużenia z nakazu, koszty sądowe oraz odsetki i czynsz niezasądzony. Mimo tej wpłaty na koniec kwietnia

2011 r. na koncie powódki zadłużenie wynosiło 419,36 zł. W kolejnych miesiącach 2011 r. powódka dokonywała jedynie wpłat kwot otrzymywanego zasiłku z opieki społecznej. Na dzień 29.03.2011 r. zadłużenie powódki wynosiło łącznie 8.306,88 zł.

W dniu 12.01.2012 r. pozwana Spółdzielnia złożyła pozew o zapłatę kwoty 3.702,46 zł. Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19.01.2012 r. sygn. I Nc 63/12 Sąd Rejonowy w N. zasądził na rzecz Spółdzielni kwotę 3.702,46 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 3.554,67 zł od dnia 01.01.2012 r. do dnia zapłaty i od kwoty 147,79 zł od dnia 12.01.2012 r. do dnia zapłaty. Postanowieniem z dnia 28.03.2012 r. w/w nakazowi została nadana klauzula wykonalności. Wnioskiem z dn. 25.04.2012 r. pozwana Spółdzielnia zwróciła się

do Komornika Sądowego przy SR w N. o wszczęcie egzekucji na podstawie

w/w tytułu wykonawczego. Egzekucja okazała się bezskuteczna. Kolejny pozew Spółdzielnia wniosła w dniu 09.11.2012 r. Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dn. 13.11.2012 r. sygn. I Nc 1186/12 Sąd Rejonowy w N. zasądził na rzecz Spółdzielni kwotę 5.746,83 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 5.561,59 zł od dnia 01.11.2012 r. do dnia zapłaty i od kwoty 185,24 zł od dn. 09.11.2012 r. do dnia zapłaty. Pismem z dnia 21.11.2012 r. pozwana Spółdzielnia wniosła o zawieszenie postępowania egzekucyjnego KM 783/12.

Pismem z dnia 27.01.2011 r. pozwana zawiadomiła powódkę, iż w dniu 22.02.2011 r. odbędzie się posiedzenie Rady Nadzorczej, na którym będzie rozpatrywany wniosek Zarządu o wykreślenie powódki z grona członków Spółdzielni z powodu zaległości w opłatach czynszowych za okres przekraczający 6 miesięcy. Jako datę przybycia na posiedzenie Rady Nadzorczej w celu złożenia wyjaśnień wskazano datę 22.09.2011 r. Pismo odebrała córka powódki A. Ś.

w dniu 31.01.2011 r.

Na posiedzeniu w dnia 22.02.2011r. wniosek o wykluczenie powódki nie był rozpatrywany. Pozwana po dostrzeżeniu pomyłki pismem z dnia 15.02.2011 r. poinformowała powódkę o błędnym wskazaniu terminu jednocześnie informując o kolejnym posiedzeniu Rady Nadzorczej wzywając powódkę na posiedzenie na dzień 29.03.2011 r. Pismo zostało wysłane listem poleconym, jednakże pomimo dwukrotnego awizowania nie zostało odebrane przez powódkę ani zamieszkującą z nią córkę. Powódka nie stawiała się w wyznaczonym terminie.

W dniu 29.03.2011 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej w G. podjęła uchwałę nr (...)o wykreśleniu powódki z rejestru członków Spółdzielni z powodu zalegania w opłatach czynszowych powyżej 6 miesięcy.

W dniu 28.04.2011 r. powódka wniosła odwołanie do Walnego Zgromadzenia Członków SM w G.. Pismem z dnia 27.04.2012 r. pozwana poinformowała powódkę, iż w dniu 26.05.2012 r. odbędzie się posiedzenie Walnego Zgromadzenia Członków SM w G., na którym będzie rozpatrywane odwołanie powódki od zaskarżonej przez nią decyzji. Uchwałą Walnego Zgromadzenia nr (...) z dnia 26.05.2012 r. oddaliło odwołanie powódki od zaskarżonej uchwały.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy stwierdził, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż nie zachodzą przesłanki z art. 42 § 6 ustawy z dn. 16.09.1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz.U.2003.188.1848 późn. zm.) przemawiające za uchyleniem zaskarżonej uchwały. Sąd Okręgowy uznał, iż uchwała o wykreśleniu powódki ze spółdzielni została podjęta zgodnie z przepisami powyżej powołanej ustawy. Pozwana Spółdzielnia nie dopuściła się uchybień formalnych zarówno przy podejmowaniu uchwały nr (...)z dnia 29.03.2011 r. jak również nr (...) z dnia 26.05.2012 r.

Uzasadnione były również podstawy wykreślenia powódki z listy członków ze względu zalegania przez nią z zapłatą opłat za czynsz i opłat eksploatacyjnych za okres przekraczający 6 miesięcy. Powódka od 2000 r. była systematycznym dłużnikiem Spółdzielni we wnoszeniu opłat eksploatacyjnych. W tym okresie powódka wielokrotnie była wzywana do uregulowania zadłużenia i wnoszenia regularnie bieżących opłat czynszowych, kilkakrotnie był kierowany przez Zarząd Spółdzielni do Rady Nadzorczej wniosek o wykreślenie jej z członkostwa z tego powodu. Zarząd za każdym razem po wysłuchaniu powódki wyrażał zgodę na regulowanie zadłużenia w ratach, a Rada Nadzorcza odraczała podjęcie uchwał o jej wykreśleniu z członkostwa z powodu składania deklaracji spłaty zadłużenia, które następnie nie były realizowane lub były realizowane tylko częściowo.

Na dzień podjęcia uchwały przez Walne Zgromadzenie, tj. dzień 26.05.2012 r. zadłużenie powódki wynosiło ponad 2.905,74 zł oraz zadłużenie zasądzone nakazem zapłaty z dnia 19.01.2012 r. w wysokości 3.554,67 zł wraz z odsetkami odsetki oraz kosztami koszty sądowymi. Łączna kwota zadłużenia wynosiła zatem o wiele więcej niż zadłużenie wynikające z 6 miesięcznego nieuiszczania opłat eksploatacyjnych.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia teść art. 102 k.p.c. w zw. z art. 108 §1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła powódka, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w G. nr (...) z dnia 26.05.2012 r. i wcześniejszej uchwały z dnia 29.03.2011 r., ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania celem ustalenia dokładnie jak rozliczono zadłużenie powódki.

Powódka zarzuciła:

1. poczynienie istotnych ustaleń faktycznych dotyczących wysokości zadłużenia z tytułu zaległości czynszowych na dzień podjęcia uchwały w dniu 29.03.2011 r. w sposób sprzeczny ze zgromadzonymi w sprawie dokumentami i pomimo istnienia wpłaty na kwotę 5.059,21 zł,

2. nieuwzględnienie w ogóle zeznań świadka A. Ś. przy ocenie zasadności podjęcia uchwały zwłaszcza w części dotyczącej ustaleń, jakie miały miejsce pomiędzy nią a pozwaną co do sposobu spłaty zadłużenia z tytułu zaległości czynszowych i wysokości tego zadłużenia,
3. niewyciągnięcie prawidłowych wniosków w czasie rozważań na temat zasadności uchwały z faktu, że wpłata była dokonana na poczet zaległości czynszowych, a pozwana wbrew ustaleniom nie zaliczała tego na wskazaną zaległość,
4. oparcie się na wydrukach z kont Spółdzielni Mieszkaniowej, z których nie wynika jak rozliczono moje wpłaty uwzględnienie oświadczeń pozwanej w tym zakresie pomimo, że z treści dokumentów to nie wynika w żaden sposób,
5. dokonanie błędnej oceny istnienia zaległości na dzień Walnego Zgromadzenia, a nie ustalanie tych okoliczności zwłaszcza co do istnienia zadłużenia na dzień podjęcia uchwały to jest 29.03.2011 r.

Powódka zarzuciła także, iż Sąd Okręgowy oddalił złożony przez nią wniosek o dopuszczenie dowodu opinii biegłego księgowego na okoliczność prawidłowości dokonywanych przez stronę pozwaną zaliczeń wpłat powódki na należności czynszowe.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako niezasadna podlega oddaleniu.

Podstawą rozpoznania apelacji był stan faktyczny ustalony przez Sąd Okręgowy, który wbrew zarzutom podniesionym przez powódkę, znajdował pełne oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, a przy tym dokonana jego ocena mieściła się w granicach swobodnej oceny dowodów, wyznaczonych przez ustawodawcę w ramach dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c.

W toku postępowania apelacyjnego powódka kwestionowała, iż w dacie podjęcia uchwały z dnia 29 marca 2011 r. nie zachodziły przewidziane w Statucie Spółdzielni podstawy do wykreślenia jej ze spółdzielni, albowiem nie posiadała ona zadłużenia z tytułu czynszu za okres 6 miesięcy. Zarzuty te należało uznać za bezpodstawne, albowiem jak wynika z treści ww. uchwały powódka posiadała zadłużenie w kwocie 8.306,88 zł z tytułu bieżących opłat czynszowych w kwocie 530,92 zł i zaległych, stwierdzonych nakazem zapłaty, w kwocie 5.996,77 zł a także z tytułu odsetek w kwocie 576,19 zł i kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 zł. Powódka należności tych nie kwestionowała i w dniu 18 kwietnia 2011 r. dokonała wpłaty w kwocie idealnie odpowiadającej należności wynikającej z uchwały, tj. w kwocie 8.306,88 zł. Biorąc pod uwagę, iż wysokość przeciętnego czynszu wynosiła ok. 500 zł, już kwota zaległości w wysokości 3.000 zł była wystarczająca do podjęcia uchwały o wykreśleniu powódki ze spółdzielni. Tymczasem powódka zaległości tych miała co najmniej 5.000 zł. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż również na datę podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia Spółdzielni z dnia 26 maja 2012 r. powódka posiadała zadłużenie, którego wysokość przekraczała 6-miesięczne należności za czynsz.

Dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń nie mógł podważać również zarzut pominięcia przy dokonywaniu ustaleń zeznań świadka – córki powódki A. Ś. na okoliczność czynionych między stronami ustaleń co do sposobu i terminu spłaty zadłużenia. W tym zakresie wskazać należy, iż zeznania te zostały uwzględnione częściowo przez Sąd I instancji, nie mogły być one jednak w pełni przydatne do czynienia ustaleń w sprawie ze względu na bliskie pokrewieństwo świadka z powódką i jego własny interes w korzystnym dla powódki rozstrzygnięciu wynikający z faktu wspólnego zamieszkiwania w lokalu należącym do strony pozwanej. Zebrana zaś w aktach członkowskich dokumentacja w sposób jednoznaczny wskazuje zakres i przebieg ugodowych propozycji strony pozwanej. Jak wynika z pisma z dnia 12 października 2010 r. Rada Nadzorcza postanowiła odstąpić od wykreślenia powódki ze spółdzielni pod warunkiem uregulowania do dnia 31 grudnia 2010 r. zaległości czynszowych i bieżącego czynszu. Z pisma z września 2010 r. wynikało, iż zaległości te wynosiły ponad 10.000 zł. Natomiast z wezwania do zapłaty z dnia 4 stycznia 2011 r. wynikało, iż zaległości czynszowe na dzień

31 grudnia 2010 r. (a więc już po dokonaniu wpłaty w dniu 27 grudnia 2010 r.) nadal wynosiły ponad 5.000 zł, co było bezpośrednią przyczyną podjęcia zaskarżonej uchwały Rady Nadzorczej.

Nie mogły podlegać także uwzględnieniu zarzuty powódki, iż jej wcześniejsza wpłata z dnia 27 grudnia 2010 r. w kwocie 5.059,21 zł została źle zarachowana, tj. nie została zgodnie z tytułem przelewu zarachowana na same należności czynszowe, ale także na inne należności w tym odsetki i koszty postępowań sądowych. W tym zakresie należy wskazać, iż te ostatnie należności stanowią tak zwane należności uboczne związane z należnością główną. Wierzyciel, zgodnie z art. 451 § 1 zd. 2 k.c., to, co przypada na poczet danego długu, może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Oznacza to, iż wierzyciel w ramach danego długu, może według własnego wyboru, bez konieczności uzyskania zgody dłużnika, zarachować dokonywaną na poczet zadłużenia wpłatę wpięrow na odsetki i koszty a dopiero w następnej kolejności na należność główną.

W odniesieniu do zarzutu powódki, iż Sąd Okręgowy oddalając wniosek powódki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego księgowego pozbawił ją możliwości wykazana błędów w dokonywaniu zaliczeń poszczególnych wpłat należy wskazać, iż decyzja ta nie mogła podlegać kontroli merytorycznej Sądu II instancji,

z tej przyczyny, że powódka po oddaleniu wniosku nie złożyła zastrzeżeń do protokołu w trybie przepisu art. 162 k.p.c. Zważyć zaś należy, że stosownie do dyspozycji tego przepisu strona, która nie wniosła o wpisanie do protokołu zastrzeżenia o uchybieniu przepisom postępowania, traci bezpowrotnie prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod uwagę

z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. W ocenie Sądu Apelacyjnego te ostatnie okoliczności w sprawie nie zaistniały,

skoro zarzucane uchybienie w analizowanej materii nie dotyczyło przepisów postępowania branych przez sąd pod uwagę z urzędu. Po drugie zaś podczas rozprawy przeprowadzonej w sprawie przez Sąd I instancji powódka reprezentowana była przez fachowego pełnomocnika w osobie adwokata. W konsekwencji apelująca utraciła prawną możliwość zakwestionowania prawidłowości postępowania

Sądu I instancji w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do dokonania odmiennych ustaleń faktycznych w sprawie a w konsekwencji do zmiany zaskarżonego wyroku. W związku z tym na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1

i § 3 k.p.c. w zw. 391 § 1 k.p.c., zasądając od powódki jako przegrywającej sprawę na rzecz strony pozwanej koszty zastępstwa procesowego liczone wg stawki minimalnej.

MR-K